TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2025. gada 23. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Lauksaimniecība – Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) – Tiešā atbalsta shēmas – Deleģētā regula (ES) Nr. 640/2014 – 15. panta 1. punkts – Izņēmumi no administratīvo sodu piemērošanas – Nepareizs atbalsta pieteikums – Šāda pieteikuma atsaukšana – Paziņošana valsts kompetentajām iestādēm – Administratīvie sodi, kas piemērojami pārmērīgi lielu platību deklarēšanas gadījumos – Sankcijas uz Regulas Nr. 640/2014 19.a panta pamata – Šā panta piemērojamība pēc Deleģētās regulas Nr. 640/2014 atcelšanas

Lietā C-267/24

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Administrativen sad – Varna* (Varnas administratīvā tiesa, Bulgārija) iesniegusi ar 2024. gada 4. aprīļa lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2024. gada 16. aprīlī, tiesvedībā

Kanevi Komers DS EOOD

pret

Zamestnik izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie",

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Kondinanci [*M. Condinanzi*] (referents), tiesneši N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un R. Frendo [*R. Frendo*],

ģenerāladvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniegušas:

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Ilkova* un *M. Salyková*, pārstāves,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā jāinterpretē Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 640/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 attiecībā uz integrēto administrācijas un kontroles sistēmu, maksājumu atteikšanas vai atsaukšanas nosacījumiem un administratīvajiem sodiem, kas piemērojami tiešo maksājumu, lauku attīstības atbalsta un savstarpējās atbilstības kontekstā (OV 2014, L 181, 48. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2016. gada 4. maija Deleģēto regulu (ES) 2016/1393 (OV 2016, L 225, 41. lpp.) (turpmāk tekstā – "Deleģētā regula Nr. 640/2014"), 15. un 19.a pants, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 49. panta 1. punkts.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp atbilstoši Bulgārijas tiesībām dibinātu sabiedrību *Kanevi Komers DS EOOD* un *Zamestnik izpalnitelen direktor na Darzhaven fond "Zemedelie"* (Valsts lauksaimniecības fonda izpilddirektora vietnieks, Bulgārija) (turpmāk tekstā – "*DFZ*") par tā lēmumu, ar ko samazināts par 2019. gadu maksājamais finanšu atbalsts, kuru *Kanevi Komers DS* lūgusi saistībā ar vairākām atbalsta shēmām un tiešajiem platībatkarīgajiem maksājumiem, un tai uzlikti sodi par pārmērīgi lielu platību deklarēšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula (ES) Nr. 1306/2013

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV 2013, L 347, 549. lpp.; kļūdu labojums – OV 2016, L 130, 13. lpp.) no 2023. gada 1. janvāra ir atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 (2021. gada 2. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (OV 2021, L 435, 187. lpp.). Tomēr saskaņā ar Regulas 2021/2116 104. pantu Regulas Nr. 1306/2013 59., 63., 64., 67., 68., 74. un 77. pantu turpina piemērot izdevumiem, kas radušies, un maksājumiem, kas veikti par atbalsta shēmām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 (OV 2013, L 347, 608. lpp.), pirms 2022. kalendārā gada un tā laikā. Tā kā pamatlietā aplūkotais atbalsta pieteikums attiecas uz 2019. tirdzniecības gadu, šajā gadījumā ir piemērojama Regula Nr. 1306/2013.

4 Regulas Nr. 1306/2013 59. panta "Pārbaužu vispārīgie principi" 1. un 3. punktā noteikts:

"1. Ja vien nav noteikts citādi, dalībvalstu izveidotā sistēma [..] ietver visu atbalsta pieteikumu un maksājuma pieprasījumu sistemātisku administratīvo pārbaudi. Minēto sistēmu papildina pārbaudes uz vietas.

[..]

3. Atbildīgā iestāde sagatavo ziņojumu par katru pārbaudi uz vietas.”

5 Šīs regulas 63. panta “Nepamatoti maksājumi un administratīvi sodi” 1. un 2. pantā paredzēts:

“1. Ja konstatē, ka atbalsta saņēmējs neatbilst atbalsta piešķiršanas kritērijiem, saistībām vai citiem pienākumiem, kas attiecas uz palīdzības vai atbalsta piešķiršanas nosacījumiem saskaņā ar lauksaimniecības nozares tiesību aktiem, atbalstu neizmaksā vai atsauc pilnībā vai daļēji, un attiecīgā gadījumā atbilstīgās maksājumtiesības, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1307/2013 21. pantā, nepiešķir vai atsauc.

2. Turklāt gadījumos, kad tā ir paredzēts lauksaimniecības nozares tiesību aktos, dalībvalstis piemēro arī administratīvus sodus saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti 64. un 77. pantā [..].”

6 Saskaņā ar Regulas Nr. 1306/2013 64. panta “Administratīvo sodu piemērošana” 4. punktu:

“Administratīvie sodi var izpausties kādā no šādiem veidiem:

a) samazinājums palīdzības vai atbalsta summā, kuru paredzēts izmaksāt saskaņā ar tādu atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu, kurā konstatēta neatbilstība vai saistībā ar turpmākiem pieteikumiem; tomēr attiecībā uz atbalstu lauku attīstībai tas neskar iespēju uz laiku apturēt atbalstu, ja var sagaidīt, ka saņēmējs pieņemamā termiņā neatbilstību var novērst;

b) tādas summas samaksa, kura aprēķināta, pamatojoties uz neatbilstības skarto daudzumu un/vai laikposmu;

c) apstiprinājuma, atzīšanas vai atļaujas apturēšana uz laiku vai atsaukšana;

d) to tiesību atņemšana, kuras ļauj piedalīties attiecīgajā atbalsta shēmā vai atbalsta pasākumā vai citā pasākumā vai gūt no tā labumu.”

7 Šīs regulas V sadaļas 2. nodaļā “Integrētā administrācijas un kontroles sistēma” ir iekļauts 67. pants, kas formulēts šādi:

“1. Katra dalībvalsts izveido un izmanto integrētu pārvaldes un kontroles sistēmu (“integrētā sistēma”).

[..]

4. Šajā nodaļā:

[..]

b) “platībatkarīgais tiešais maksājums” ir pamatmaksājuma shēma; vienotā platībmaksājuma shēma un pārdalošais maksājums, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 1. un 2. nodaļā; maksājums par klimatam un videi labvēlīgu lauksaimniecības praksi, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 3. nodaļā; maksājums par apgabaliem ar dabas ierobežojumiem, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 4. nodaļā; maksājums jaunajiem lauksaimniekiem, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 5. nodaļā;

brīvprātīgais saistītais atbalsts, kas minēts IV sadaļas 1. nodaļā, ja atbalstu maksā par hektāru; kultūratkarīgais maksājums par kokvilnu, kas minēts IV sadaļas 2. nodaļā; "mazu lauksaimnieku atbalsta shēma", kas minēta Regulas (ES) Nr. 1307/2013 V sadaļā [..]."

8 Regulas Nr. 1306/2013 68. panta 1. punktā noteikts:

"Integrētajā sistēmā ir šādi elementi:

a) elektroniska datubāze;

b) lauksaimniecības zemes nogabalu identifikācijas sistēma;

c) maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēma;

d) atbalsta pieteikumi un maksājumu pieprasījumi;

e) integrēta kontroles sistēma;

f) vienota sistēma katra 67. panta 2. punktā minētā atbalsta saņēmēja identitātes reģistrēšanai, kurš iesniedz atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu."

9 Šīs regulas 74. panta 1. punktā paredzēts:

"Saskaņā ar 59. pantu dalībvalstis, izmantojot maksājumu aģentūras vai struktūras, ko tās pilnvarojušas rīkoties to vārdā, veic atbalsta pieteikumu administratīvās pārbaudes, lai pārliecinātos par atbilstības nosacījumu ievērošanu atbalsta saņemšanai. Šīs pārbaudes papildina ar pārbaudēm uz vietas."

10 Atbilstoši minētās regulas 77. pantam "Administratīvo sodu piemērošana":

"1. Kas attiecas uz 63. panta 2. punktā minētajiem administratīvajiem sodiem, šo pantu piemēro, ja nav ievēroti atbilstības kritēriji, saistības vai citi pienākumi, kas izriet no 67. panta 2. punktā minētā atbalsta noteikumu piemērošanas.

[..]

4. Administratīvie sodi var izpausties šādos veidos:

a) palīdzības vai atbalsta summas samazinājums, kuru izmaksā vai kura jāizmaksā saskaņā ar atbalsta pieteikumiem vai maksājuma pieprasījumiem, ko ietekmējusi neievērošana, un/vai saskaņā ar atbalsta pieteikumiem vai maksājuma pieprasījumiem par iepriekšējiem vai turpmākiem gadiem;

b) tādas summas samaksa, kura aprēķināta, pamatojoties uz neatbilstības skarto daudzumu un/vai laikposmu;

c) to tiesību atņemšana, kas ļauj piedalīties attiecīgajā atbalsta shēmā vai atbalsta pasākumā.

[..]"

Regula Nr. 1307/2013

11 Regula Nr. 1307/2013 no 2023. gada 1. janvāra ir atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV 2021, L 435, 1. lpp.). Tomēr saskaņā ar Regulas 2021/2115 154. panta 2. punktu Regulu Nr. 1307/2013 turpina piemērot atbalsta pieteikumiem, kas attiecas uz pieprasījumu gadiem, kuri sākušies pirms 2023. gada 1. janvāra. Tā kā pamatlietā aplūkotais atbalsta pieteikums attiecas uz 2019. tirdzniecības gadu, tajā ir piemērojama Regula Nr. 1307/2013.

12 Regulas Nr. 1307/2013 4. apsvērumā teikts:

"Skaidri jānorāda, ka saistībā ar šajā regulā izklāstītajiem pasākumiem jāpiemēro [Regula Nr. 1306/2013] un atbilstīgi tai pieņemtie noteikumi. [..]"

13 Regulas Nr. 1307/2013 1. pantā paredzēts:

"Ar šo regulu nosaka:

a) kopīgus noteikumus par maksājumiem, ko piešķir tieši lauksaimniekiem saskaņā ar I pielikumā minētajām atbalsta shēmām (turpmāk "tiešie maksājumi");

b) īpašus noteikumus par:
   i) pamata maksājumu lauksaimniekiem ("pamata maksājuma shēma") un pārejas vienkāršotu shēmu ("vienotā platībmaksājuma shēma");
   ii) brīvprātīgu pārejas posma valsts atbalstu lauksaimniekiem;
   iii) brīvprātīgu pārdalošu maksājumu;
   iv) maksājumu lauksaimniekiem, kuri ievēro klimatam un videi labvēlīgu lauksaimniecības praksi;
   v) brīvprātīgu maksājumu lauksaimniekiem apgabalos, kuros ir dabas ierobežojumi;
   vi) maksājumu gados jaunajiem lauksaimniekiem, kuri sāk lauksaimniecisku darbību;
   vii) brīvprātīga saistītā atbalsta shēmu;

   [..]."

Deleģētā regula Nr. 640/2014

14 Deleģētā regula Nr. 640/2014 no 2023. gada 1. janvāra ir atcelta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2022/1172 (2022. gada 4. maijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 papildina attiecībā uz kopējā lauksaimniecības politikā integrēto administrācijas un kontroles sistēmu un ar nosacījumu sistēmu saistīto administratīvo sodu piemērošanu un aprēķināšanu (OV 2022, L 183, 12. lpp.). Tomēr saskaņā ar Deleģētās regulas 2022/1172 13. pantu Deleģēto regulu Nr. 640/2014 turpina piemērot tiešo maksājumu atbalsta pieteikumiem, kas iesniegti pirms 2023. gada 1. janvāra. Tāpēc, ņemot vērā pamatlietas faktu rašanās laiku, tajā tomēr joprojām ir piemērojama Deleģētā regula Nr. 640/2014.

15 Deleģētās regulas Nr. 640/2014 2., 8. un 17. apsvērumā teikts:

"(2) Jo īpaši būtu jāparedz noteikumi, ar kuriem papildina konkrētus nebūtiskus Regulas (ES) Nr. 1306/2013 elementus saistībā ar integrētās administrācijas un kontroles sistēmas ("integrētā sistēma") funkcionēšanu, tiešo maksājumu atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu iesniegšanas termiņiem, atbalsta daļējas vai pilnīgas atteikšanas un nepamatota atbalsta daļējas vai pilnīgas atsaukšanas nosacījumiem, administratīvo sodu noteikšanu ar mērķi novērst neatbilstības, kas saistītas ar nosacījumiem atbalsta saņemšanai saskaņā ar shēmām, kuras izveidotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 [..]

[..]

(8) Lai nodrošinātu Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļā paredzētās pamata maksājuma shēmas un saistīto maksājumu pareizu īstenošanu, dalībvalstīm būtu jāizveido maksājumtiesību identifikācijas un reģistrācijas sistēma, kas nodrošina to, ka maksājumtiesības ir izsekojamas, un cita starpā dod iespēju veikt kontrolpārbaudi, kurā pamata maksājuma shēmas vajadzībām deklarētās platības salīdzina ar katram lauksaimniekam pieejamajām maksājumtiesībām un savstarpēji salīdzina dažādas maksājumtiesības.

[..]

(17) Neatkarīgi no neatbilstības iemesla administratīvie sodi nebūtu jāuzliek saņēmējiem, kuri jebkurā laikā paziņo kompetentajām valsts iestādēm par nepareiziem tiešo maksājumu atbalsta pieteikumiem vai maksājuma pieprasījumiem, izņemot gadījumus, kad saņēmējs ir bijis informēts par kompetentās iestādes nodomu veikt pārbaudi uz vietas vai minētā iestāde jau ir paziņojusi saņēmējam par neatbilstībām tiešo maksājumu atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā."

16 Deleģētās regulas Nr. 640/2014 2. panta "Definīcijas" 1. punktā paredzēts:

"[..]

Piemēro [..] šādas definīcijas:

[..]

2) "neatbilstība" ir:
   a) attiecībā uz atbilstības kritērijiem, saistībām vai citiem pienākumiem, kas saistīti ar atbalsta piešķiršanas nosacījumiem, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1306/2013 67. panta 2. punktā, – jebkāda minēto atbilstības kritēriju, saistību vai citu pienākumu neizpilde; [..]

[..]."

17 Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantā "Izņēmumi no administratīvo sodu piemērošanas" noteikts:

"1. Šajā nodaļā paredzētos administratīvos sodus nepiemēro attiecībā uz tām tiešo maksājumu atbalsta pieteikuma vai maksājuma pieprasījuma daļām, par kurām saņēmējs rakstiski informē kompetento iestādi, ka tiešo maksājumu atbalsta pieteikums vai maksājuma pieprasījums ir nepareizs vai ir kļuvis nepareizs pēc iesniegšanas, ar nosacījumu, ka saņēmējs nav bijis informēts

par kompetentās iestādes nodomu veikt pārbaudi uz vietas un ka iestāde vēl nav informējusi saņēmēju par neatbilstībām tiešo maksājumu atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā.

2. Tiešo maksājumu atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu pielāgo faktiskajai situācijai saskaņā ar saņēmēja sniegto informāciju, kas minēta 1. punktā."

18 Šīs deleģētās regulas 19.a pantā "Administratīvie sodi tādu platību pārdeklarēšanas gadījumos, kas paredzētas pamata maksājuma shēmai, vienotā platībmaksājuma shēmai, pārdalošā maksājuma saņemšanai, gados jauno lauksaimnieku atbalsta shēmai, maksājumu saņemšanai par apgabaliem ar dabas radītiem ierobežojumiem, mazo lauksaimnieku atbalsta shēmai, *Natura 2000* un Ūdens pamatdirektīvas maksājumu saņemšanai un maksājumu saņemšanai par apgabaliem, kuros ir dabas radīti vai citi specifiski ierobežojumi" 1.–3. punktā noteikts:

"1. Ja attiecībā uz kādu kultūraugu grupu, kas minēta 17. panta 1. punktā, platība, kura deklarēta atbalsta shēmām, kas noteiktas Regulas (ES) Nr. 1307/2013 III sadaļas 1., 2., 4. un 5. nodaļā un V sadaļā, un atbalsta pasākumiem, kas minēti [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV 2013, L 347, 487. lpp.)] 30. un 31. pantā, pārsniedz platību, kura noteikta saskaņā ar šīs regulas 18. pantu, atbalstu aprēķina, par pamatu ņemot noteikto platību, kas samazināta par konstatēto starpību, reizinātu ar 1,5, ja minētā starpība ir lielāka par 3 % noteiktās platības vai diviem hektāriem.

Administratīvais sods nepārsniedz 100 % no summām, kas aprēķinātas, balstoties uz deklarēto platību.

2. Ja saņēmējam par platību pārdeklarēšanu attiecīgajai atbalsta shēmai vai atbalsta pasākumam vēl nav uzlikts administratīvais sods saskaņā ar 1. punktu, minētajā punktā minēto administratīvo sodu samazina par 50 %, ja deklarētās platības un noteiktās platības starpība nepārsniedz 10 % noteiktās platības.

3. Ja administratīvais sods saņēmējam ir ticis samazināts saskaņā ar 2. punktu un ja minētajam saņēmējam nākamajā gadā tiek uzlikts vēl viens šajā pantā vai 21. pantā minētais sods saistībā ar attiecīgo atbalsta shēmu vai atbalsta pasākumu, viņš pilnā apmērā maksā administratīvo sodu par minēto nākamo pieprasījumu gadu un maksā summu, par kādu administratīvais sods, kas aprēķināts saskaņā ar 1. punktu, tika samazināts saskaņā ar 2. punktu."

Īstenošanas regula (ES) Nr. 809/2014

19 Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 809/2014 (2014. gada 17. jūlijs), ar ko paredz noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 piemēro attiecībā uz integrēto administrācijas un kontroles sistēmu, lauku attīstības pasākumiem un savstarpējo atbilstību (OV 2014, L 227, 69. lpp.), no 2023. gada 1. janvāra ir atcelta ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2022/1173 (2022. gada 31. maijs), ar ko nosaka noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 piemēro attiecībā uz kopējā lauksaimniecības politikā integrēto administrācijas un kontroles sistēmu (OV 2022, L 183, 23. lpp.). Tomēr saskaņā ar Īstenošanas regulas 2022/1173 14. pantu Īstenošanas regulu Nr. 809/2014 turpina piemērot tiešo maksājumu atbalsta pieteikumiem, kas iesniegti pirms 2023. gada 1. janvāra. Ņemot vērā pamatlietas faktu rašanās laiku, pamatlietā tomēr joprojām ir piemērojama Īstenošanas regula Nr. 809/2014.

20 Īstenošanas regulas Nr. 809/2014 25. pantā noteikts:

"Pārbaudes uz vietas var izziņot iepriekš, ja tas neapdraud to mērķi vai rezultativitāti. Izziņošanas termiņš ir ierobežots līdz nepieciešamajam minimumam un nepārsniedz 14 dienas.

[..]"

21 Šīs direktīvas 41. pants "Kontroles ziņojums" formulēts šādi:

"1. Par katru saskaņā ar šo iedaļu veikto pārbaudi uz vietas sagatavo kontroles ziņojumu, kas dod iespēju pārskatīt ziņas par veiktajām pārbaudēm un izdarīt secinājumus par atbilstības kritēriju, saistību un citu pienākumu ievērošanu. [..]

2. Saņēmējam pārbaudes laikā dod iespēju parakstīt ziņojumu, lai apliecinātu viņa klātbūtni pārbaudē, un pievienot savas piezīmes. Ja dalībvalstis izmanto kontroles ziņojumu, kas pārbaudes laikā sagatavots elektroniski, kompetentā iestāde nodrošina saņēmējam iespēju to elektroniski parakstīt, vai arī šo kontroles ziņojumu nekavējoties nosūta saņēmējam, dodot iespēju to parakstīt un pievienot piezīmes. Ja ir konstatētas neatbilstības, saņēmējs saņem kontroles ziņojuma kopiju.

[..]"

Bulgārijas tiesības

ZPZP

22 *Zakon za podpomagane na zemedelskite proizvoditeli* (Lauksaimniekiem paredzētā atbalsta likums; 1998. gada 22. maija *DV* Nr. 58) – redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, – (turpmāk tekstā – "*ZPZP*") 41. pantā paredzēts:

"(1) Lauksaimnieki, kas reģistrēti saskaņā ar 7. pantu, var pieteikties atbalstam atbilstoši 38.a panta 1. punktā minētajām shēmām, par attiecīgo kalendāro gadu iesniedzot atbalsta pieteikumu saskaņā ar 32. panta 1. punktu.

[..]

(3) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1307/2013 36. panta 5. punktu atbalsta pieteikumā minētajai lauksaimniecības zemei jābūt pieejamai lauksaimniekiem attiecīgā kalendārā gada 31. maijā, un tas jāapliecina ar juridisku pamatu, kas reģistrēts saskaņā ar [*Zakon za sobstvenostta i polzvaneto na zemedelskite zemi* (Lauksaimniecības zemes īpašumtiesību un izmantošanas likums)].

(4) Lauksaimniecības zemes izmantošanas juridiskais pamats tiek reģistrēts pašvaldības lauksaimniecības dienestos vietā, kur atrodas īpašums, izmantojot specializētu programmatūru, ko pārvalda Lauksaimniecības, pārtikas un mežu ministrija. Reģistrācija tiek veikta līdz beidzies rīkojuma 32. panta 5. punktā paredzētie termiņi atbalsta pieteikuma iesniegšanai un tā grozīšanai.

(5) Lauksaimniecības, pārtikas un mežu ministrija vienā reizē vai pa posmiem klasificē, apkopo un nosūta maksājumu aģentūrai datus par lauksaimniecības zemes izmantošanai reģistrētajiem juridiskajiem pamatiem. [..]

(6) Ja atbalsta pieteikums ir iesniegts ar integrētās administrācijas un kontroles sistēmas starpniecību, maksājumu aģentūra pārbauda pieteikuma datus, kurus salīdzina ar 5. punktā minētajiem datiem. Ja lauksaimnieks pieteikumā ir iekļāvis lauksaimniecības zemi, kas atrodas ārpus platībām, attiecībā uz kurām pastāv juridisks pamats, vai tādā apmērā, kas pārsniedz reģistrēto juridisko pamatu, sistēma ģenerē paziņojumu par kļūdu. Paziņojumu par kļūdu izsniedz lauksaimniekam parakstīšanai.

(7) Beidzoties 32. panta 5. punktā minētajā rīkojumā paredzētajiem atbalsta pieteikuma iesniegšanas un tā grozīšanas termiņiem, maksājumu aģentūra administratīvi pārbauda visus iesniegtos atbalsta pieteikumus, attiecībā uz kuriem sistēma ir izdevusi brīdinājumu par kļūdu. Veicot pārbaudi, atbalsta pieteikumos ietverto informāciju salīdzina ar 5. punktā minētajiem datiem par 3. un 4. punktā minēto nosacījumu izpildi.

[..]

(9) Ja saskaņā ar 7. un 8. punktu veiktajā pārbaudē nav konstatēts 4. punktā minētais reģistrētais juridiskais pamats, maksājumu aģentūra piemēro 43. panta 3. punktu.”

23 *ZPZP* 43. pantā paredzēts:

“(1) Maksājumu aģentūra veic tiešos maksājumus saistībā ar iesniegtajiem pieteikumiem, ja tā konstatē, ka:

1. pieteikuma iesniedzējs izmanto pieteikumā deklarēto lauksaimniecības zemi un tur veic lauksaimniecisku darbību;

[..]

3. lauksaimnieka izmantotā platība un lauksaimniecībā izmantojamo zemes gabalu lielums nav mazāks par 38.c pantā noteikto platību;

4. 37. panta 3. un 4. punktā minētajās pārbaudēs konstatēts, ka atbalsta saņemšanai deklarētās platības uzskatāmas par atbalsttiesīgām.

(2) Maksājumu aģentūra pārbauda pieteikumus atbalstam no tiešo maksājumu shēmām saskaņā ar 37. pantu.

(3) Maksājumu aģentūra samazina maksājuma summu vai atsaka maksājumu no tiešo maksājumu shēmām, ja:

1. pieteikuma iesniedzējs apsaimnieko platības un/vai lauksaimniecības zemes gabalus, kas ir mazāki par 38.c pantā noteiktajiem;

2. tā ir konstatējusi, ka attiecībā uz konkrētajām platībām nav izpildīti savstarpējās atbilstības nosacījumi;

3. pieteikuma iesniedzējs liedz veikt pārbaudes apmeklējumu uz vietas;

4. pieteikuma iesniedzējs ir deklarējis platības, kuras tas neizmanto vai ir deklarējis platības, kas neatbilst 40. pantā minētajā rīkojumā noteiktajiem atbalsta saņemšanas kritērijiem;

5. attiecībā uz vienu un to pašu platību ir iesniegti divi vai vairāki pieteikumi un platību pārklāšanās nav novērsta;

[..].

(4) Maksājumu aģentūra samazina maksājuma summu vai atsaka 3. punktā minēto maksājumu saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem."

Rīkojums Nr. 5

24 2009. gada 27. februāra *naredba nº°5 za usloviyata i reda za podavane na zayavlenia po shemi i merki za direktni plashtania* (Rīkojums Nr. 5 par pieteikumu iesniegšanas nosacījumiem un kārtību saskaņā ar tiešo maksājumu shēmām un pasākumiem; 2009. gada *DV* Nr. 22) pamatlietai piemērojamās redakcijas (turpmāk tekstā – "Rīkojums Nr. 5") 2. pantā paredzēts:

"(1) Atbalsts saskaņā ar 1. pantā minētajām shēmām un pasākumiem ir pieejams lauksaimniekiem, kuri apsaimnieko lauksaimniecības zemi un/vai audzē lauksaimniecības dzīvniekus un kuri atbilst [*ZPZP*] 41. panta prasībām.

(2) Šā panta 1. punktā minētās personas pieteikumu atbalsta saņemšanai no 1. pantā minētajām shēmām un pasākumiem iesniedz, izmantojot veidlapu, kas katru gadu jāapstiprina [*DFZ*]. Kad tiek iesniegts pirmais atbalsta pieteikums, personām, kas minētas 1. punktā, jāaizpilda arī reģistrācijas pieteikums."

25 Šā rīkojuma 11. pantā noteikts:

"(1) Līdz 31. maijam atbalsta pieteikuma iesniedzēji var izdarīt grozījumus savos pieteikumos un pievienotajos dokumentos, tostarp norādot papildu shēmas un pasākumus, kā arī lauksaimniecības zemes gabalus un/vai dzīvniekus saskaņā ar pieprasītajām shēmām un/vai pasākumiem. Ja 31. maijs nav darbdiena, pieteikumu grozīšanas termiņš beidzas nākamajā darbdienā.

[..]

(3) Atbalsta pieteikuma iesniedzēji nedrīkst veikt 1. punktā minētās izmaiņas, ja:

1. tie ir informēti par pieteikumā konstatētajām neatbilstībām;

2. tie ir informēti, ka viņi tiks pārbaudīti uz vietas;

3. tie tika pārbaudīti uz vietas, un tika konstatētas neatbilstības.

(4) 1. punktā minētās izmaiņas veic, iesniedzot atbalsta pieteikuma kopiju ar pienācīgi atzīmētu, aizpildītu un parakstītu aili "grozījumi". Minētā kopija tajā ietverto datu ievadīšanai Pieteikuma iesniedzēju reģistrācijas sistēmā (*SRKZPZP*) tiek pārsūtīta tam pašvaldības lauksaimniecības dienestam (*OSZ*), kurā ir ievadīti dati par pieteikuma iesniedzēja atbalsta pieteikumu. Dati tiek ievadīti saskaņā ar 10. panta 1. punktu.

[..]

(6) Atbalsta pieteikuma iesniedzēji var labot acīmredzamas faktu kļūdas pieteikumos jebkurā laikā līdz maksājums ir (pilnībā vai daļēji) apstiprināts vai noraidīts."

26 Rīkojuma Nr. 5 14. pantā paredzēts:

"(1) Atbalsta pieteikuma iesniedzējs var atsaukt iesniegto pieteikumu vai vienu vai vairākas shēmas, izņemot atbalsta shēmu mazajiem lauksaimniekiem, līdz atbilstoši attiecīgajai shēmai veiktā maksājuma veikšanas brīdim, bet ne vēlāk kā pieteikuma iesniegšanas gada 1. decembrī. Nevienu lauksaimniecības zemes gabala daļu nevar atsaukt. Atsaukšana notiek ar rakstisku iesniegumu, kas iesniegts attiecīgajai *DFZ* reģionālajai direkcijai, kuras teritorijā atrodas:

1. fiziskās personas gadījumā – pieteikuma iesniedzēja pastāvīgā adrese;

2. juridiskās personas vai individuālā komersanta gadījumā – pieteikuma iesniedzēja juridiskā adrese.

(2) Pieteikumu – vai vienu vai vairākas tajā norādītās shēmas – atsauc ar grozījuma pieteikumu, aizpildot pieteikuma veidlapu ar izmaiņām, kas atzīmētas attiecīgajās ailēs.

[..]

(6) Atbalsta pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt pieteikumu vai vienu vai vairākas tajā norādītās shēmas, ja:

1. tas ir informēts par pieteikumā norādītu pārklāšanos attiecībā uz zemes gabaliem, kuru pārklāšanās ir konstatēta;

2. tas ir informēts, ka ir izvēlēts pārbaudei uz vietas attiecībā uz pārbaudāmajām platībām un/vai dzīvniekiem;

3. tas ir ticis pārbaudīts uz vietas un informēts par konstatētajām neatbilstībām attiecībā uz platībām un/vai dzīvniekiem, saistībā ar kuriem konstatētas neatbilstības.

(7) Lūgumus atsaukt atbalsta pieteikumus nepieņem šādu pieteikumu kontrolpārbaužu laikā. Kontrolpārbaužu periodu publicē Valsts lauksaimniecības fonda tīmekļvietnē.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

27 *Kanevi Komers DS* iesniedza pieteikumu finansiālā atbalsta saņemšanai par 2019. tirdzniecības gadu saistībā ar vairākām atbalsta shēmām un platībatkarīgajiem maksājumiem, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF), Eiropas Fonda Lauku attīstībai (ELFLA) un Bulgārijas Republikas valsts budžeta.

28 Attiecībā uz šo pieteikumu tika veiktas administratīvās pārbaudes un pārbaudes uz vietas: pirmā no tām – laikā no 2019. gada 8. līdz 28. augustam, bet otrā – laikā no 2019. gada 22. līdz 25. oktobrim.

29 Ar 2019. gada 4. novembra vēstuli, kas adresēta Targovištes [*Targovishte*] (Bulgārija) pilsētas *DFZ* reģionālajai direkcijai, *Kanevi Komers DS*, pamatojoties uz Rīkojuma Nr. 5 14. panta 1. punktu, atsauca atbalsta pieteikumu attiecībā uz konkrētiem lauksaimniecībā izmantojamiem zemes gabaliem. 2019. gada 5. novembrī šī pati vēstule tika iesniegta *DFZ* centrālajā mītnē.

30 Ar 2019. gada 18. decembra vēstuli *DFZ* informēja *Kanevi Komers DS*, ka, pirmkārt, atbalsta pieteikuma atsaukšana nav spēkā, jo tā nav veikta, izmantojot integrēto administrācijas un kontroles sistēmu (turpmāk tekstā – "IAKS"), un, otrkārt, ka atsaukšanas atteikumu attaisno apstāklis, ka *DFZ* jau ir plānojis un nolēmis veikt pārbaudi. Tomēr *DFZ* neiesniedza dokumentu, kas apliecinātu lēmumu par šo pārbaudi.

31 Ar 2022. gada 5. decembra vēstuli *DFZ* informēja *Kanevi Komers DS* par atbalsta atļaušanu un maksājumu, kas saņemams, pamatojoties uz platību, kura deklarēta par 2019. tirdzniecības gadu. Šajā vēstulē bija norādīts, ka kopējā atļautā atbalsta summa tika aprēķināta, izmantojot IAKS, pēc tam, kad bija veiktas obligātās administratīvās pārbaudes un pārbaudes uz vietas par šīs sabiedrības iesniegtajā atbalsta pieteikumā ietvertajiem datiem; *Kanevi Komers DS* pieprasītās summas tika samazinātas; un tai uzliekamo sodu summas platību pārklāšanās dēļ ir tikušas aprēķinātas saskaņā ar Deleģētās regulas Nr. 640/2014 19.a pantu.

32 *Kanevi Komers DS* vērsās *Administrativen sad – Varna* (Varnas administratīvā tiesa, Bulgārija), proti, iesniedzējtiesā, ar prasību atcelt šo lēmumu.

33 *Kanevi Komers DS* minētajā tiesā būtībā apgalvo, ka zemes gabalus, par kuriem tā bija pieprasījusi atbalstu, tā drīkstēja atsaukt no atbalsta pieteikuma, nevis izmantojot IAKS, bet gan ievērojot Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantā un Rīkojuma Nr. 5 14. pantā paredzētos materiāltiesiskos un procesuālos nosacījumus, proti, nosūtot rakstisku paziņojumu *DFZ* reģionālajai direkcijai gadījumā, ja atbalsta saņēmējs nav ticis brīdināts, ka kompetentā iestāde plāno veikt pārbaudi uz vietas, un šī iestāde to jau nav informējusi par atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā konstatētajām neatbilstībām.

34 *Kanevi Komers DS* šajā ziņā precizē, ka tā ir paziņojusi *DFZ* pieteikumu par noteiktu platību atsaukšanu no tās atbalsta pieteikuma valsts tiesību aktos paredzētajos termiņos un ka tā ir ievērojusi Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantā paredzēto rakstveida formu. Tā arī apgalvo, ka lēmumā, ar kuru uzdota laikposmā no 2019. gada 8. augusta līdz 28. augustam veiktā pārbaude uz vietas, nebija minēts neviens zemes gabals un ka tādējādi administratīvajai iestādei nebija nekādu pierādījumu, ka bija prasīts atsaukt tieši tās platības, kurās plānots veikt pārbaudi. Tāpēc tā uzskata, ka *DFZ* ir pārkāpusi Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantu, jo, pirmkārt, tas atbalsta aprēķinā ir iekļāvis platības, kuras norādītas atsaukšanas pieteikumā, un, otrkārt, ir uzlicis sodus, neņemot vērā atbalsta pieteikumā izdarīto labojumu.

35 *DFZ* ieskatā, lai zemes gabalu atsaukšana no atbalsta pieteikuma būtu spēkā, tā jāveic ar IAKS starpniecību atbilstoši kārtībai, kas ļauj pienācīgi izskatīt šo pieteikumu. *DFZ* norāda, ka IAKS ir iekļauta funkcionalitāte, kas, iesniedzot pieteikumu par platību pilnīgu vai daļēju atsaukšanu, ļauj veikt šā pieteikuma atbilstības pārbaudi, lai apstiprinātu vai neapstiprinātu šādu atsaukšanu. *DFZ* precizē, ka jebkurš cits atsaukšanas vieds, kas nesniedz objektīvu iespēju pārbaudīt anulēšanas pieteikuma pieņemamību, nevar tikt uzskatīts par šādu pieteikumu.

36 Iesniedzējtiesas ieskatā rodas jautājums, vai, ņemot vērā Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantu, pietiek ar to, ka paziņojums par atsaukšanas pieprasījumu ir iesniegts rakstveidā un ir saņemts kompetentajā iestādē, vai arī šim paziņojumam jābūt iesniegtam īpašā formātā un izmantojot

īpašu IT platformu. Šajā ziņā iesniedzējtiesa precizē, ka Deleģētajā regulā Nr. 640/2014 nav paredzēts nedz tas, ka platību atsaukšanas pieprasījums jāiesniedz, izmantojot šādu platformu, nedz dalībvalstu kompetence paredzēt papildu noteikumus šīs deleģētās regulas īstenošanai.

37 Turklāt, ņemot vērā šīs deleģētās regulas 15. panta formulējumu, rodoties jautājums, vai šis pants jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja atbalsta saņēmējs nav brīdināts, ka kompetentā iestāde plāno veikt pārbaudi, un nav informēts par atbalsta pieteikumā konstatētajām neatbilstībām, tas – laikposmā no pieteikuma iesniegšanas līdz dienai, kad viņš ir ticis informēts par apstākļiem, kuri liedz veikt šādu paziņojumu, – ir tiesīgs rakstveidā paziņot kompetentajai iestādei, ka atbalsta pieteikums vai maksājuma pieprasījums ir nepareizs vai kļuvis nepareizs.

38 Visbeidzot – attiecībā uz Deleģētās regulas Nr. 640/2014 19.a pantu, uz kura pamata *DFZ* piemēroja sankcijas *Kanevi Komers DS*, – iesniedzējtiesa norāda, ka šī deleģētā regula, kaut arī tā ir atcelta no 2023. gada 1. janvāra, vēl joprojām ir piemērojama tiešo maksājumu atbalsta pieteikumiem, kas iesniegti pirms šā datuma, kā tas ir pamatlietā. Tomēr tā konstatē, ka minētās deleģētās regulas konsolidētajā redakcijā 19.a pants vairs nav ietverts. Līdz ar to iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai ir uzskatāms, ka minētais pants bija spēkā dienā, kad *Kanevi Komers DS* tika uzlikts sods, proti, 2022. gada 5. decembrī.

39 Šādos apstākļos *Administrativen sad – Varna* (Varnas administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Deleģētās regulas Nr. 640/2014] 15. panta noteikums dalībvalstīm ir jāpiemēro tieši vai arī tā piemērošanai ir jāpieņem valsts tiesību akti?

2) Vai ir jāpieņem, ka [Deleģētās regulas Nr. 640/2014] 15. pantā ir paredzēts, ka tam, lai saņēmējs būtu pareizi informējis kompetento iestādi par to, ka tiešo maksājumu atbalsta pieteikums vai maksājuma pieprasījums ir nepareizs vai ir kļuvis nepareizs pēc iesniegšanas, pietiek ar to, ka saņēmējs rakstiski informē kompetento iestādi un šī rakstiskā informācija ir saņemta kompetentajā iestādē, un ka nav prasīta iesniegšana, izmantojot noteiktu platformu?

3) Vai [Deleģētās regulas Nr. 640/2014] 15. pantā ietvertie saņēmēja tiesību ierobežojumi, saskaņā ar kuriem tas kompetento iestādi par apstākli, ka tiešo maksājumu atbalsta pieteikums vai maksājuma pieprasījums ir nepareizs vai ir kļuvis nepareizs pēc iesniegšanas, bez sodu piemērošanas var informēt tikai ar nosacījumu, “ka saņēmējs nav bijis informēts par kompetentās iestādes nodomu veikt pārbaudi uz vietas un ka iestāde vēl nav informējusi saņēmēju par neatbilstībām tiešo maksājumu atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā”, ir jāinterpretē tādējādi, ka šie ierobežojumi pieprasa, ka pastāv pierādījums par attiecīgās administratīvās iestādes paziņojumu saņēmējam par nodomu veikt pārbaudi vai par neatbilstību tiešo maksājumu atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā? Vai šajā ziņā saņēmējam – ar nosacījumu, ka kompetentā iestāde to nav informējusi par nodomu veikt pārbaudi uz vietas un ka kompetentā iestāde vēl nav tam paziņojusi par neatbilstībām tiešo maksājumu atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā, – saskaņā ar šo iepriekš minētās regulas noteikumu ir ļauts atsaukt pieteikumu vai pieprasījumu, pirms attiecīgā administratīvā iestāde jau veikusi pārbaudes vai konstatētas neatbilstības gadījumā to informējusi?

4) Vai [Deleģētās regulas Nr. 640/2014] 17. apsvērumam un 15. pantam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru "atbalsta pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt savu pieteikumu vai vienu vai vairākas tajā norādītās shēmas, ja: 1) tas ir informēts par pieteikumā norādītu pārklāšanos attiecībā uz zemes gabaliem, kuru pārklāšanās ir konstatēta; 2) tas ir informēts, ka ir izvēlēts pārbaudei uz vietas; 3) tas ir ticis pārbaudīts uz vietas un informēts par konstatētajām neatbilstībām attiecībā uz platībām un/vai dzīvniekiem, saistībā ar kuriem konstatētas neatbilstības", kā arī valsts iestādes administratīvā prakse veikt pārbaudi uz vietas (kuras gadījumā saņēmējs netiek informēts par pārbaudi vai tās rezultātu) un valsts iestādes administratīvā prakse, saskaņā ar kuru tikai tāpēc, lai varētu vienkāršāk apstrādāt pieteikumu, rakstiskais paziņojums par atsaukšanu saņēmējam jāiesniedz, izmantojot noteiktu sistēmu?

5) Vai pamatlietā [Hartas] 49. panta 1. punkta trešais teikums ir piemērojams sodam, kas lauksaimniekam uzlikts saskaņā ar [Deleģētās regulas Nr. 640/2014] 19.a pantu (atcelta ar Komisijas Deleģēto regulu Nr. 2022/1172, kuras 16. apsvērums ir formulēts šādi: "Skaidrības un juridiskās noteiktības labad Deleģētā regula (ES) Nr. 640/2014 būtu jāatceļ. Tomēr minēto regulu būtu jāturpina piemērot tiešo maksājumu atbalsta pieteikumiem, kas iesniegti pirms 2023. gada 1. janvāra, maksājuma pieprasījumiem, kas saistīti ar atbalsta pasākumiem, kurus īsteno saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1305/2013, un kontroles sistēmai un administratīvajiem sodiem, kas saistīti ar savstarpējās atbilstības noteikumiem."), kurš bija spēkā 2019. tirdzniecības gadā un brīdī, kad tika uzlikts sods ar 2012. gada 5. decembra paziņojuma vēstuli par veikto apstiprinājumu un finansiālo atbalstu, kurš izmaksāts platībatkarīgo tiešo maksājumu shēmu un pasākumu ietvaros 2019. gadā, atsauces numurs [..], ja brīdī, kad tiesa izskata lietu, [Deleģētā regula Nr. 640/2014] no 2023. gada 1. janvāra spēkā esošajā redakcijā [..] vairs neietver 19.a pantu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

40 Ar pirmo un otro jautājumu, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā atbalsta pieteicējam kompetento valsts iestādi par visām kļūdām atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā ir likts informēt, izmantojot vienīgi īpašu IT platformu.

41 Šajā ziņā vispirms jāatgādina – lai gan, ņemot vērā regulu normu raksturu un to funkciju Savienības tiesību avotu sistēmā, tās principā ir nepastarpināti piemērojamas valstu tiesību sistēmās, nepastāvot vajadzībai valsts iestādēm īstenot piemērošanas pasākumus, dažu regulu normu īstenošanai dalībvalstīm tomēr ir jānosaka piemērošanas pasākumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 25. oktobris, *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

42 No pastāvīgas judikatūras izriet, ka dalībvalstis var veikt pasākumus regulas piemērošanai, ja tie netraucē tās tiešajai piemērojamībai, neapslēpj tās Savienības tiesību akta raksturu un ja ar tiem tiek noteikts, kā izmantojama ar minēto regulu piešķirtā rīcības brīvība, tomēr ievērojot tās normu robežas (spriedumi, 2012. gada 25. oktobris, *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Tas, vai attiecīgās regulas normas aizliedz, liek vai ļauj dalībvalstīm pieņemt noteiktus piemērošanas pasākumus un – it īpaši pēdējā gadījumā – vai attiecīgais pasākums ietilpst katrai dalībvalstij atzītās rīcības brīvības robežās, jānosaka, atsaucoties uz konkrētās regulas nozīmīgajām normām, kuras interpretējamas tās mērķu gaismā (spriedums, 2012. gada 25. oktobris, *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Turklāt, interpretējot Savienības tiesību normas, jāņem vērā ne tikai to formulējums, bet arī konteksts un šīs normas ietverošā tiesiskā regulējuma mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 19. septembris, *Agrarmarkt Austria*, C-350/23, EU:C:2024:771, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Šajā ziņā jānorāda, pirmkārt, ka Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punktā noteikts, ka administratīvos sodus nepiemēro attiecībā uz tām tiešo maksājumu atbalsta pieteikuma vai maksājuma pieprasījuma daļām, par kurām saņēmējs rakstiski informē kompetento iestādi, ka tiešo maksājumu atbalsta pieteikums vai maksājuma pieprasījums ir nepareizs vai ir kļuvis nepareizs pēc iesniegšanas, ar nosacījumu, ka saņēmējs nav bijis informēts par kompetentās iestādes nodomu veikt pārbaudi uz vietas un ka kompetentā iestāde vēl nav informējusi saņēmēju par neatbilstībām tiešo maksājumu atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā.

46 Līdz ar to no šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka tā nedz tieši atļauj, nedz arī aizliedz dalībvalstīm paredzēt papildu noteikumus attiecībā uz saņēmēja pienākumu rakstveidā informēt kompetento iestādi par to atbalsta pieteikuma vai maksājuma pieprasījuma daļu, kas tiek uzskatīta par nepareizu vai ir par tādu kļuvusi pēc tā iesniegšanas.

47 Otrkārt – attiecībā uz šīs tiesību normas kontekstu – tā ir ietverta Deleģētās regulas Nr. 640/2014 II sadaļas IV nodaļā, kas veltīta atbalsta aprēķināšanas kārtībai un administratīvajiem sodiem neatbilstības gadījumā attiecībā uz tiešo maksājumu shēmām un lauku attīstības pasākumiem, uz kuriem attiecas IAKS.

48 Jēdziens "neatbilstība" šīs deleģētās regulas 2. panta 1. punkta 2. apakšpunkta a) punktā ir definēts kā "attiecībā uz atbilstības kritērijiem, saistībām vai citiem pienākumiem, kas saistīti ar atbalsta piešķiršanas nosacījumiem [..], – jebkāda minēto atbilstības kritēriju, saistību vai citu pienākumu neizpilde".

49 Tā kā Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkts iekļaujas atbalsta aprēķināšanas un administratīvo sodu neatbilstības gadījuma kontekstā un tā kā tajā ir paredzēts, ka priekšnoteikums, lai būtu iespējams labot atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu, ir tāds, ka kompetentā iestāde vēl nav paziņojusi saņēmējam par nodomu veikt pārbaudi uz vietas vai to informējusi par atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā konstatētajām neatbilstībām, ir uzskatāms, ka šīs tiesību normas mērķis ir nodrošināt, lai atbalsta saņēmēja vēlāk veikts labojums būtu izdarīts autonomu un brīvprātīgu iemeslu dēļ, kurus raksturo atbalsta saņēmēja laba ticība.

50 Treškārt, Deleģētās regulas Nr. 640/2014 vispārīgākie mērķi jānosaka, ņemot vērā uzdevumus saistībā ar Savienības līdzekļu dalīto pārvaldību kopā ar dalībvalstīm kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) ietvaros – to reglamentē Regula Nr. 1306/2013, kura ar šo deleģēto regulu ir papildināta ar nebūtiskiem elementiem.

51 Šajā ziņā no Savienības tiesiskā regulējuma par Savienības finanšu interešu aizsardzību, KLP finansēšanu, kā arī IAKS nepārprotami izriet, ka dalībvalstīm ir pienākums veikt atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu pareizu IAKS ieviešanu, un tām it īpaši jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka Savienības finansētās darbības faktiski notiek un ir likumīgas, kā arī lai novērstu un sodītu pārkāpumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 24. jūnijs, *Pontini* u.c., C-375/08, EU:C:2010:365, 75. punkts). Šos pienākumus Savienības likumdevējs ir noteicis Regulas 2021/2116 59. pantā, kas atbilst no 2023. gada 1. janvāra atceltās Regulas Nr. 1306/2013 58. pantam.

52 Šajā nolūkā, pirmkārt, saskaņā ar Regulas Nr. 1306/2013 63., 64. un 77. pantu dalībvalstis piemēro administratīvus sodus, kas ir samērīgi un noteikti pakāpēs atbilstīgi konstatētās neatbilstības smagumam, apjomam, ilgumam un atkārtošanās biežumam un var izpausties kā palīdzības vai atbalsta summas samazinājums, tādas summas samaksa, kura aprēķināta, pamatojoties uz neatbilstības skarto daudzumu un/vai laikposmu, apstiprinājuma, atzīšanas vai atļaujas apturēšana uz laiku vai atsaukšana vai to tiesību atņemšana, kas ļauj piedalīties attiecīgajā atbalsta shēmā vai atbalsta pasākumā.

53 Otrkārt, saskaņā ar šīs regulas 67.–73. pantu dalībvalstis izveido un pārvalda IAKS, it īpaši, lai pārbaudītu no Savienības budžeta KLP ietvaros finansēto darbību īstumu un atbilstību un uzlabotu Savienības atbalsta efektivitāti un uzraudzību, atvieglojot pārkāpumu un krāpšanas novēršanu, kā arī nepieciešamo sankciju piemērošanu.

54 Tādējādi neviens Deleģētās regulas Nr. 640/2014 elements neļauj izdarīt secinājumu, ka dalībvalstis nedrīkstētu pieņemt īstenošanas pasākumus, kuros būtu paredzēts, ka rakstveida saziņa saskaņā ar minēto 15. pantu jāveic, izmantojot īpašu IT platformu.

55 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka dalībvalstīm ir rīcības brīvība, īstenojot atbalsta shēmas un izvēloties valsts pasākumus, kurus tās uzskata par vajadzīgiem, lai efektīvi novērstu pārkāpumus un krāpšanu un sodītu par tiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 24. jūnijs, *Pontini* u.c., C-375/08, EU:C:2010:365, 76. punkts).

56 Tomēr dalībvalstu rīcības brīvības izmantošanā attiecībā uz pierādījumiem, kas iesniedzami atbalsta pieteikuma pamatojumam, un valsts tiesiskajā regulējumā, ar ko tiek īstenota šī rīcības brīvība, ir jārespektē attiecīgā Savienības tiesiskā regulējuma mērķi un vispārējie Savienības tiesību principi – tādi kā samērīguma un tiesiskās drošības princips (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 27. jūnijs, *Azienda Agricola Barausse Antonio e Gabriele*, C-348/18, EU:C:2019:545, 57. punkts, kā arī 2022. gada 7. aprīlis, *Avio Lucos*, C-116/20, EU:C:2022:273, 63. punkts).

57 Lai gan iesniedzējtiesai katrā konkrētajā gadījumā jāpārbauda, vai šie principi ir ievēroti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 24. jūnijs, *Pontini* u.c., C-375/08, EU:C:2010:365, 89. punkts), atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai tās kompetencē ir sniegt iesniedzējtiesai visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tai ļautu izlemt jautājumu par valsts tiesību saderību vai atbilstību Savienības tiesībām tajā izskatāmajā lietā (spriedums, 2020. gada 11. jūnijs, *Subdelegación del Gobierno en Guadalajara*, C-448/19, EU:C:2020:467, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 Attiecībā uz tiesiskās drošības principu, ko Tiesa ņem vērā lauksaimniekiem paredzētā atbalsta jomā, it īpaši attiecībā uz noteikumiem par administratīvajiem sodiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 18. aprīlis, *Kaszamás*, C-79/23, EU:C:2024:329, 59. punkts un tajā minētā judikatūra), jāatgādina, ka tas prasa ne vien, lai Savienības tiesiskais regulējums ļautu

ieinteresētajām personām precīzi zināt tajā noteikto pienākumu apjomu, bet arī lai šīs personas nepārprotami zinātu savas tiesības un pienākumus un spētu atbilstoši rīkoties (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Teglgaard* un *Fløjstrupgård*, C-239/17, EU:C:2018:597, 52. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

59 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar Rīkojuma Nr. 5 14. pantu atbalsta pieteikumi tiek atsaukti, nosūtot rakstisku paziņojumu attiecīgajai *DFZ* reģionālajai direkcijai. Tomēr, pirmkārt, no šiem lietas materiāliem neizriet, ka pamatlietas faktu rašanās laikā Bulgārijas tiesību normā bija noteikts pienākums paziņojumu par šo atsaukšanu iesniegt, izmantojot specializētu IT platformu. Otrkārt, saskaņā ar iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm prasība, lai minētā atsaukšana tiktu veikta ar šādu līdzekli, izrietēja vienīgi no valsts iestāžu prakses.

60 Lai gan galīgā pārbaude par to, vai valsts tiesībās ir ievērots tiesiskās drošības princips, ir iesniedzējtiesa ziņā, jāprecizē, ka gadījumā, ja pienākums atbalsta pieteikuma atsaukšanu iesniegt, izmantojot īpašu IT platformu, nebūtu balstīts uz tiesisku pamatu, bet gan tikai uz valsts iestāžu praksi, šāda prakse nešķiet saderīga ar šā principa prasīto paredzamības prasību tiesību normu piemērošanā, jo tā var ietekmēt atbalsta saņēmēja pienākumus.

61 Attiecībā uz samērīguma principu, kas – kā nospriedusi Tiesa – prasa, lai ar tiesību normu ieviestie līdzekļi būtu piemēroti izvirzītā mērķa sasniegšanai un nepārsniegtu to, kas nepieciešams tā sasniegšanai, jāatgādina, ka tas jāievēro gan Savienības likumdevējam, gan valsts likumdevējiem un tiesām, kuras piemēro Savienības tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 24. jūnijs, *Pontini* u.c., C-375/08, EU:C:2010:365, 87. punkts). Tātad kompetentajām valsts iestādēm, piemērojot Regulas Nr. 640/2014 noteikumus, jāievēro šis princips.

62 Tādējādi dalībvalstīm jānodrošina, ka atbalsta saņēmējiem – neatkarīgi no tā, kādā mērā tie pārvalda IT rīku, – ir ātra un viegla piekļuve infrastruktūrai, kas tiem ļauj bez jebkādām grūtībām un saprātīgā termiņā nosūtīt kompetentajai iestādei šīs deleģētās regulas 15. pantā minētos paziņojumus. Ja attiecīgajā dalībvalstī šāda iespēja netiek garantēta, minētās dalībvalsts noteikts pienākums šādu paziņojumu sniegt ar specializētas IT platformas starpniecību būtu jāuzskata par nesamērīgu, jo šā pienākuma neizpilde saskaņā ar valsts administratīvajām tiesībām var izraisīt paziņojuma spēkā neesību atbilstoši Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punktam.

63 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo un otro jautājumu jāatbild, ka Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā atbalsta pieteicējam kompetento valsts iestādi par visām kļūdām atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā ir likts informēt, izmantojot vienīgi īpašu IT platformu, – ja vien tiek ievēroti attiecīgā Savienības tiesiskā regulējuma mērķi un Savienības tiesību vispārējie principi, it īpaši samērīguma un tiesiskās drošības princips.

Par trešo jautājumu

64 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, lai uzliktu administratīvo sodu nepareiza atbalsta pieteikuma vai maksājuma pieprasījuma gadījumā, kompetentajai valsts iestādei jāpierāda, ka nav izpildīti abi šajā normā minētie nosacījumi, un, otrkārt, šī tiesību norma ļauj saņēmējam grozīt vai atsaukt atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu, kamēr saņēmējs nav ticis informēts par to, ka kompetentā iestāde ir veikusi pārbaudi vai ir konstatējusi neatbilstību tā pieteikumā vai pieprasījumā.

65 Vispirms – runājot par trešā jautājuma pirmo daļu, kas attiecas uz Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punktā minēto nosacījumu pierādīšanu, proti, ka atbalsta saņēmējs nav ticis brīdināts, ka kompetentā iestāde plāno veikt pārbaudi uz vietas, un ka kompetentā iestāde to jau nav informējusi par atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā konstatētajām neatbilstībām, – jākonstatē, ka nedz šajā tiesību normā, nedz citās detalizētākās šīs deleģētās regulas tiesību normās nav reglamentēta pierādījumu iegūšana.

66 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ciktāl kādā pasākumā vai regulā nav konkrētāku noteikumu, kas citastarp attiecas uz pierādījumu iegūšanu, saskaņā ar procesuālās autonomijas principu un ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus, katras dalībvalsts tiesību sistēmas ziņā ir paredzēt pierādījumu iegūšanas kārtību, pieļaujamus pierādīšanas līdzekļus vai arī principus, kuri reglamentē pierādījuma spēka novērtēšanu, kā arī nepieciešamo pierādīšanas līmeni (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 28. aprīlis, *Vinařství U Kapličky*, C-86/20, EU:C:2022:320, 75. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Līdz ar to šajā gadījumā iesniedzējtiesai būs jāizvērtē pierādījumi, to pierādījuma spēks, kā arī prasītais pierādījumu līmenis, pamatojoties uz piemērojamajām valsts tiesību normām un ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus.

68 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar labas pārvaldības principu un sacīkstes principu Regulas Nr. 1306/2013 59. panta 3. punktā, kā arī Īstenošanas regulas Nr. 809/2014 41. pantā ir paredzēts kompetentās iestādes pienākums sagatavot kontroles ziņojumus par pārbaudēm uz vietas. No minētās īstenošanas regulas 41. panta formulējuma it īpaši izriet, ka kontroles ziņojumā ir precīzi jāatspoguļo dažādie pārbaudes elementi, saņēmējam jādod iespēja parakstīt šo ziņojumu pārbaudes laikā, lai apliecinātu viņa klātbūtni pārbaudē, un pievienot savas piezīmes un – ja tiek konstatēti pārkāpumi – jāsaņem tā kopija. Tādējādi šķiet, ka kompetentās administratīvās iestādes rīcībā ir nepieciešamie pierādījumi, lai novērtētu, vai ir izpildīti abi Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantā paredzētie negatīvie nosacījumi.

69 Turpinājumā, runājot par trešā jautājuma otro daļu, jāatgādina, ka saskaņā ar šīs deleģētās regulas 15. pantu atbalsta saņēmējam ir iespēja atsaukt vai grozīt atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu un tam netiek piemēroti administratīvi sodi, ja vien viņš nav brīdināts par to, ka kompetentā iestāde plāno veikt pārbaudi uz vietas, un šī iestāde to jau nav informējusi par atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā konstatētajām neatbilstībām. Tādējādi šajā pantā, lai piemērotu izņēmuma no administratīvo sodu uzlikšanas, ir izvirzīti divi negatīvi nosacījumi, kuriem abiem ir jāizpildās brīdī, kad saņēmējs lūdz grozīt vai atsaukt pieteikumu vai pieprasījumu.

70 Ņemot vērā šā sprieduma 46.–56. punktu un it īpaši tā 48.–51. punktu par minētās deleģētās regulas 15. panta pamatā esošo loģiku – ja pirmais no diviem negatīvajiem nosacījumiem nav izpildīts, proti, saņēmējs ir ticis informēts par kompetentās iestādes nodomu veikt pārbaudi, tam nedrīkst piemērot izņēmumu no administratīvo sodu uzlikšanas.

71 No tā izriet: kamēr atbalsta saņēmējs nav brīdināts par kompetentās iestādes nodomu veikt pārbaudi uz vietas un kamēr pēc pārbaudes uz vietas tas no šīs iestādes nav saņēmis informāciju par viņa atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā konstatēto neatbilstību, nekas neliedz tam – par to nesaņemot administratīvu sodu – rakstiski paziņot minētajai iestādei par grozījumiem, kas saskaņā ar Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantu izdarāmi atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā.

72 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz trešo jautājumu jāatbild, ka Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka, pirmkārt, lai uzliktu administratīvo sodu nepareiza atbalsta pieteikuma vai maksājuma pieprasījuma gadījumā, kompetentajai valsts iestādei jāpierāda, ka nav izpildīti abi šajā normā minētie nosacījumi, un tas, ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus, notiek saskaņā ar valsts tiesībās paredzēto pierādījumu iegūšanas kārtību, pierādījumu pieņemamības nosacījumiem vai principiem, kas reglamentē pierādījuma spēka novērtēšanu, kā arī nepieciešamo pierādīšanas līmeni, un, otrkārt, šī tiesību norma ļauj saņēmējam grozīt vai atsaukt atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu, kamēr tas nav informēts, ka kompetentā iestāde ir veikusi pārbaudi vai ir konstatējusi neatbilstību tā pieteikumā vai pieprasījumā.

Par ceturto jautājumu

73 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā, pirmkārt, tāda valsts tiesību norma, saskaņā ar kuru atbalsta pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt pieteikumu, ja viņš ir informēts par pieteikumā norādīto zemes gabalu pārklāšanos vai ja viņš ir informēts, ka viņš ir izvēlēts pārbaudei uz vietas, vai arī ja viņš ir pārbaudīts uz vietas un informēts par konstatētajām neatbilstībām attiecībā uz pieteikumā minētajām platībām un/vai dzīvniekiem, un, otrkārt, kompetentās valsts iestādes prakse, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmējs netiek informēts nedz par pārbaudi uz vietas, nedz par šīs pārbaudes rezultātu.

74 Attiecībā uz ceturtā jautājuma pirmo daļu, proti, vai ar Savienības tiesībām ir saderīgas valsts tiesībās paredzētās situācijas, kurās ir atļauta atbalsta pieteikuma vai maksājuma pieprasījuma atsaukšana – no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka Rīkojuma Nr. 5 14. panta 6. punktā ir noteikts, ka atbalsta pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt pieteikumu vai vienu vai vairākas tajā minētās shēmas vai pasākumus, ja viņš ir informēts, ka atbalsta pieteikumā norādītie zemes gabali pārklājas vai ka viņš ir izvēlēts pārbaudei uz vietas, vai ja viņš ir pārbaudīts uz vietas un informēts par neatbilstībām, kuras konstatētas attiecībā uz platībām un/vai dzīvniekiem.

75 Ņemot vērā šā sprieduma 69.–72. punktā izklāstītos apsvērumus, lai šī valsts tiesību norma būtu saderīga ar Savienības tiesībām, tajā minētajām trim situācijām, kas neļauj atbalsta pieteicējam atsaukt pieteikumu, jāatbilst Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkta prasībām.

76 Saistībā ar pirmo situāciju, uz kuru ir atsauce Bulgārijas tiesībās, proti, ka atbalsta pieteikuma iesniedzējs drīkst atsaukt pieteikumu, ja viņš nav informēts par atbalsta pieteikumā konstatēto pārklāšanos attiecībā uz šajā pieteikumā minētajiem zemes gabaliem, jākonstatē, ka, ņemot vērā Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta mērķi, kas minēts šā sprieduma 51. punktā, šī situācija aptver neatbilstības, uz kurām attiecas Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantā paredzētais otrais nosacījums, proti, ka kompetentā iestāde jau nav informējusi atbalsta pieteikuma iesniedzēju par atbalsta pieteikumā konstatētajām neatbilstībām, un šis nosacījums attiecas uz jebkuru neatbilstību – bez jebkāda nošķīruma.

77 Attiecībā uz Rīkojuma Nr. 5 14. panta 6. punktā minēto otro situāciju, proti, situāciju, kad atbalsta pieteikuma iesniedzējs nav informēts, ka viņš ir izraudzīts pārbaudei uz vietas, – tā atbilst Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. pantā paredzētajam pirmajam nosacījumam, proti, ka atbalsta pieteikuma iesniedzējs nav brīdināts par iestādes nodomu veikt pārbaudi uz vietas.

78 Lai gan Rīkojuma Nr. 5 14. panta 6. punktā paredzētās pirmās divas situācijas, šķiet, atbilst Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta tekstam un mērķim, tas tā nav attiecībā uz šajā valsts tiesību normā paredzēto trešo situāciju, kas, šķiet, atšķiras no 15. pantā paredzētā otrā nosacījuma.

79 Proti, Rīkojuma Nr. 5 14. panta 6. punktā paredzēto trešo situāciju, šķiet, var interpretēt tādējādi – un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai –, ka labojumi atbalsta pieteikumā būtu atļauti gadījumā, ja administrācija konstatē neatbilstības Deleģētās regulas Nr. 640/2014 2. panta 1. punkta 2. apakšpunkta a) punkta izpratnē, tomēr ar nosacījumu, ka šis konstatējums neizriet no pārbaudes uz vietas, vai gadījumā, ja pēc pārbaudēm uz vietas atbalsta pieteikuma iesniedzējs ir informēts par viņa pieteikuma neatbilstībām, kas nav saistītas ar platībām un/vai dzīvniekiem.

80 Jāatgādina, ka valsts tiesību akti nav pietiekami skaidri un precīzi, lai nodrošinātu ar Savienības tiesībām saderīgu piemērošanu, ja šie tiesību akti var tikt interpretēti atšķirīgi – tādējādi, ka ar vienu no šīm interpretācijām minētie tiesību akti tiek piemēroti atbilstoši Savienības tiesībām, bet ar citām tie tiek piemēroti ar tām ar Savienības tiesībām nesaderīgā veidā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. jūlijs, Komisija/Polija (Tiesnešiem piemērojamie disciplinārie pasākumi), C-791/19, EU:C:2021:596, 153. punkts).

81 Attiecībā uz ceturtā jautājuma otro daļu, proti, vai Savienības tiesībām atbilst kompetentās valsts iestādes prakse, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmējs netiek informēts nedz par pārbaudi uz vietas, nedz par šīs pārbaudes rezultātu, – jākonstatē, pirmām kārtām, ka, lai gan saskaņā ar Īstenošanas regulas Nr. 809/2014 25. panta 1. punktu kompetentajām administratīvajām iestādēm nav pienākuma paziņot par pārbaudēm uz vietas, tām saskaņā ar Īstenošanas regulas Nr. 809/2014 41. pantu tomēr ir pienākums nosūtīt saņēmējam kontroles ziņojuma kopiju konstatēto neatbilstību gadījumā.

82 Līdz ar to kompetentās valsts iestādes prakse, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmējs netiek informēts par pārbaudes uz vietas rezultātiem gadījumos, kad ir konstatēta neatbilstība, ir pretrunā minētajam 41. panta 2. punktam, kā arī labas pārvaldības principam.

83 Otrām kārtām, šāda prakse var apdraudēt Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta mērķi, proti, mudināt kompetento iestādi ziņot par nepareiziem atbalsta pieteikumiem vai maksājuma pieprasījumiem, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses. Kā norāda Komisija, vispārēja prakse nepaziņot pārbaudes uz vietas rezultātus neatbilstības konstatēšanas gadījumā palielinātu atbalsta saņēmēju iespēju veikt grozījumus *a posteriori*, neuzliekot tiem administratīvus sodus.

84 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, uz ceturto jautājumu jāatbild, ka Deleģētās regulas Nr. 640/2014 15. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā, pirmkārt, tāda valsts tiesību norma, saskaņā ar kuru atbalsta pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt pieteikumu, ja viņš ir pārbaudīts uz vietas un informēts par konstatētajām neatbilstībām, kas attiecas vienīgi uz pieteikumā minētajām platībām un/vai dzīvniekiem, un, otrkārt, kompetentās valsts iestādes prakse, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmējs netiek informēts nedz par pārbaudi uz vietas, nedz par šīs pārbaudes rezultātu.

Par piekto jautājumu

85 Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Hartas 49. panta 1. punkta trešais teikums ir piemērojams tādam sodam kā lauksaimniekam saskaņā ar Deleģētās regulas Nr. 640/2014 19.a pantu uzliktajam, situācijā, kad šī norma bija spēkā atbalsta pieteikuma iesniegšanas dienā, kā arī dienā, kad minētais sods tika piemērots, bet dienā, kad tika izskatīta

pārsūdzība par šo pašu sodu, tā bija svītrota no minētās deleģētās regulas konsolidētās redakcijas, kura – lai gan tā ir atcelta no 2023. gada 1. janvāra – tomēr saskaņā ar Deleģētās regulas 2022/1172 13. pantu joprojām ir piemērojama pieteikumiem, kas iesniegti pirms minētā datuma.

86 Šajā ziņā jānorāda – Tiesas un valstu tiesu sadarbībā atbilstoši LESD 267. pantam tikai valsts tiesai, kas izskata lietu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams tās sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu nozīmīgums. Tādējādi, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jāsniedz nolēmums (spriedums, 2024. gada 17. oktobris, *FA.RO. di YK & C.*, C-16/23, EU:C:2024:886, 33. punkts).

87 No tā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesībām attiecas nozīmīguma prezumpcija. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību normas interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2024. gada 17. oktobris, *FA.RO. di YK & C.*, C-16/23, EU:C:2024:886, 34. punkts).

88 Vispirms jāatgādina, ka šajā gadījumā ar Deleģēto regulu 2022/1172 tika atcelta Deleģētā regula Nr. 640/2014 un ka no pirmās minētās deleģētās regulas 13. panta izriet, ka otro deleģēto regulu turpina piemērot tiešo maksājumu atbalsta pieteikumiem, kas iesniegti pirms 2023. gada 1. janvāra. No tā izriet – tā kā pamatlietā aplūkotais atbalsta pieteikums iesniegts 2019. gadā, Deleģētās regulas Nr. 640/2014 19.a pants pamatlietā joprojām ir piemērojams *ratione temporis*, lai gan pēdējā minētā regula ir atcelta no 2023. gada 1. janvāra. Apstāklim, ka sods piemērots pēc Deleģētās regulas Nr. 640/2014 atcelšanas, šajā ziņā nav nozīmes.

89 Turpinājumā jākonstatē, ka pretēji tam, ko apgalvo iesniedzējtiesa, 19.a pants joprojām ietilpa gan Deleģētās regulas Nr. 640/2014 redakcijā, kas *ratione temporis* piemērojama pamatlietā, gan minētās regulas pēdējā konsolidētajā redakcijā pirms tās atcelšanas.

90 Šādos apstākļos – tā kā piektais jautājums ir balstīts uz kļūdainu premisu, tajā ir izvirzīta hipotētiska problēma šā sprieduma 87. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē un tāpēc tas jāatzīst par nepieņemamu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2025. gada 16. janvāris, *Stangalov*, C-644/23, EU:C:2025:16, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par tiesāšanās izdevumiem

91 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

1) Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 640/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 attiecībā uz integrēto administrācijas un kontroles sistēmu, maksājumu atteikšanas vai atsaukšanas nosacījumiem un administratīvajiem sodiem, kas piemērojami tiešo maksājumu, lauku

attīstības atbalsta un savstarpējās atbilstības kontekstā – redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2016. gada 4. maija Deleģēto regulu (ES) 2016/1393, – 15. panta 1. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā atbalsta pieteicējam kompetento valsts iestādi par visām kļūdām atbalsta pieteikumā vai maksājuma pieprasījumā ir likts informēt, izmantojot vienīgi īpašu IT platformu, – ja vien tiek ievēroti attiecīgā Savienības tiesiskā regulējuma mērķi un Savienības tiesību vispārējie principi, it īpaši samērīguma un tiesiskās drošības princips.

2) **Deleģētās regulas Nr. 640/2014 – redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Deleģēto regulu 2016/1393, – 15. panta 1. punkts**

jāinterpretē tādējādi, ka

pirmkārt, lai uzliktu administratīvo sodu nepareiza atbalsta pieteikuma vai maksājuma pieprasījuma gadījumā, kompetentajai valsts iestādei jāpierāda, ka nav izpildīti abi šajā normā minētie nosacījumi, un tas, ievērojot līdzvērtības un efektivitātes principus, notiek saskaņā ar valsts tiesībās paredzēto pierādījumu iegūšanas kārtību, pierādījumu pieņemamības nosacījumiem vai principiem, kas reglamentē pierādījuma spēka novērtēšanu, kā arī nepieciešamo pierādīšanas līmeni, un, otrkārt, šī tiesību norma ļauj saņēmējam grozīt vai atsaukt atbalsta pieteikumu vai maksājuma pieprasījumu, kamēr tas nav informēts, ka kompetentā iestāde ir veikusi pārbaudi vai ir konstatējusi neatbilstību tā pieteikumā vai pieprasījumā.

3) **Deleģētās regulas Nr. 640/2014 – redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Deleģēto regulu 2016/1393, – 15. panta 1. punkts**

jāinterpretē tādējādi, ka

tam ir pretrunā, pirmkārt, tāda valsts tiesību norma, saskaņā ar kuru atbalsta pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt pieteikumu, ja viņš ir pārbaudīts uz vietas un informēts par konstatētajām neatbilstībām, kas attiecas vienīgi uz pieteikumā minētajām platībām un/vai dzīvniekiem, un, otrkārt, kompetentās valsts iestādes prakse, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmējs netiek informēts nedz par pārbaudi uz vietas, nedz par šīs pārbaudes rezultātu.

[Paraksti]